

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2025-05-09 Nr. NV-974

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-118(4) TAIS-24-17507(6)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2005 M. BALANDŽIO 21 D. NUTARIMO NR. 447 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ PRIEŽIŪROS IR PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas	Susisiekimo ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-03-10 2025-03-25	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis keisti Vyriausybės nutarimą kyla dėl to, kad:

- siekiama pakeisti Kelių naudotojo mokesčio dydžius ir šio mokesčio mokėjimo, administravimo ir priežiūros tvarkos aprašą (toliau – Kelių naudotojo mokesčio aprašas) ir išplėsti šiame apraše išdėstyta kelių, kuriais kelių naudotojai, sumokėję kelių naudotojo mokestį, įgyja teisę važiuoti, sarašą;
- vadovaujantis KPPPF įstatymo nuostatomis M2, M3, N1, N2 ir N3 kategorijos motorinių transporto priemonių valdytojai už naudojimąsi valstybinės reikšmės keliais (ankstesnėje Įstatymo redakcijoje – „magistraliniais keliais“) moka kelių naudotojo mokestį, o šio mokesčio mokėjimo, administravimo ir priežiūros tvarką nustato Vyriausybė. Tuo tarpu, pagal Vyriausybės nutarimu patvirtintą Kelių naudotojo mokesčio aprašą transporto priemonių valdytojai kelių naudotojo mokestį moka tik už naudojimąsi magistraliniais keliais. Šiuo mokesčiu yra apmokestinta 1 700 km magistralinių kelių;
- įgyvendinant KPPPF įstatymo pakeistas nuostatas, reikia paskirti kelių rinkliavos rinkėją ir pagrindinį kelių rinkliavos paslaugos teikėją Lietuvos Respublikos Europos elektroninės kelių rinkliavos paslaugos teritorijoje.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Projekte siūloma:

- išplėsti mokamų valstybinės reikšmės kelių sarašą ir jį papildyti 1151 km krašto kelių (21 ruožu), t. y., mažesne apimtimi negu buvo numatyta ankstesnėje nutarimo projekto redakcijoje. Nuo šių metų liepos 1 d. bendras kelių naudotojo mokesčiu apmokestintų valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgis sudarytu 2 851 km. Prognozuojama, kad per 2025 metus (šešis mėnesius, įsigaliojus nutarimo projektui) M2, M3, N1, N2 ir N3 kategorijų motorinių transporto priemonių valdytojai papildomai į valstybės biudžetą sumokės apie 3,5 mln. eurų kelių naudotojo mokesčio (2023 metais jo surinkta 60,1 mln. eurų; 2024 metais – 67,8 mln. eurų).
- Susisiekimo ministerijos teigimu, Kelių naudotojo mokesčio sumokėjimo kontrolei užtikrinti reikėtų įdiegti eismo kontrolės sistemą (kmeras su reikalinga infrastruktūra), kuriai kainuotų apie 8,5 mln. eurų (be PVM);
- paskirti AB „Via Lietuva“ paskirtąją kelių rinkliavos rinkėją, pagrindinę kelių rinkliavos paslaugos teikėją Lietuvos Respublikos Europos elektroninės kelių rinkliavos paslaugos teritorijoje.

Susisiekimo ministerijos lydraštis papildytas argumentais dėl siūlymo išplėsti mokamų kelių sarašą: „Augantis visuomenės ir verslo mobilumas, didėjantis valstybinės reikšmės kelių transporto infrastruktūros naudojimo intensyvumas sąlygoja greitesnį jos nusidėvėjimą ir poreikį skirti didesnę dėmesį jos atkūrimui, kuriam reikalingi atitinkami finansiniai ištekliai. Prastėja valstybinės reikšmės kelių būklė - 2023 m. minimalius kelio dangos kokybės reikalavimus atitiko 78,3 proc. magistralinių kelių, 60,8 proc. krašto kelių, o 2024 m. atitinkamai 73,1 proc. ir 56,4 proc. Taip pat blogėja tiltų ir viadukų būklė – jei 2024 m. pradžioje buvo 108 blogos ir labai blogos techninės būklės tiltai ir viadukai, tai 2025 m. pradžioje tokių tiltų ir viadukų

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

skaičius padidėjo iki 119. Kelių infrastruktūros išsaugojimas ją laiku ir kokybiškai prižiūrint, jos būklės gerinimas ir tolesnė plėtra yra itin svarbus veiksnys plėtojant Lietuvos transporto ir logistikos sektorių, užtikrinant asmenų judumą, pritraukiant užsienio investicijas, mažinant ekonominius ir socialinius skirtumus tarp Lietuvos regionų ir steigiant darbo vietas“.

Susisiekimo ministerija akcentuoja, kad į kelių sąrašą įtraukus naujus krašto kelius, kelių naudotojo mokestį jau sumokėję transporto priemonių valdytojai papildomų išlaidų nepatirtų, o patirtų tik tie transporto priemonių valdytojai, kurie iki šiol šio mokesčio nemokėjo ar jį mokėjo nereguliariai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Ankstesnės redakcijos Projektas buvo derintas su Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Tarptautinio transporto ir logistikos aljansu, Lietuvos nacionaline vežėjų automobiliais asociacija „LINAVA“, Lietuvos keleivių vežimo asociacija, Lietuvos savivaldybių asociacija ir AB „Via Lietuva“.

Projektas svarstytas 2025 m. kovo 10 d. ir kovo 25 d. tarpinstituciniuose pasitarimuose, teikiamas patikslintas projektas, kuriame numatyta apmokestintų kelių tinklą (1 700 km) padidinti mažesne apimtimi – 1151 km (įtraukti 21 krašto kelių ruožą), negu buvo numatyta ankstesnėje nutarimo projekto redakcijoje (2755 km).

Anot Susisiekimo ministerijos, atsižvelgta į visas suinteresuotų institucijų ir socialinių partnerių pastabas ir pasiūlymus, pateiktus dėl ankstesnės nutarimo projekto redakcijos.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvada be pastabų.

Taip pat Susisiekimo ministerija teikia LRV posėdžio protokolinio sprendimo projektą, kuriuo siūloma pavesti Susisiekimo ministerijai, rengiant Kelių rinkliavos dydžių nustatymo metodikos projektą, įvertinti galimybes nustatyti mažesnius kelių rinkliavos tarifus žemės ūkio produkcijos gamintojams. Tačiau, Susisiekimo ministerijos lydraštyje nepateikiama informacija ir argumentai, kodėl būtina pritarti tokiam protokolinio sprendimo projektui. Todėl svarstytinas jo tikslingumas, nes protokolo projekte minimos Kelių rinkliavos dydžių nustatymo metodikos tvirtinimas numatytas ne šiame Vyriausybės nutarimo projekte, o Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo pakeitimo projekte (kuris kartu su Valstybinio kelių fondo įstatymo projektu dar tik bus svarstomas).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Arvydas Nevas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas